

Somogy Megyei Múzeum
NA 2779-2010
Néprajzi adattár

Somogy Megyei Múzeum
NA 2779-2010
Néprajzi adattár

Alkötő: KONTÁR ÉRZSEBET — Somogyi Hírlap	
Alkötés ideje: 2009.	
Tart.: MEGHÍVÓ DR. ERDESSY ERNŐ: <u>CRATIÓSI HIEDELMEL</u> ÉS MONDÁK C. KÖNYVEINEK <u>ITÁLÉLMÉES BEMUTATÁSA,</u> <u>VÁRANINDAZ ÉRŐL ERŐS UZSÁBOKRÁ.</u>	
PROFESSOR: <u>CRATIÓSI</u>	
BRONNÓ: <u>XXI</u>	
	<u>XXVI, 1</u>

--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Victoria

Zöld kabátos kísértet a Drávánál

BABONÁK Eperjessy Errón szerint a régi falusiak sem voltak elmaradottabbak

Kránicyerekekről és hanzikról, szemmel verésről és cigányátookról ír Eperjessy Ernő, Szentmihályhegy egykori tanítója. Faluja díszpolgári címmel ismerte el munkásságát.

Varga Andrea

A szentmihályhegyi műemlék templom, s az alatta elterülő táj látványa a szeszélyesen kanyargó Drávával, a szemben emelkedő horvátországi lankákkal már megéri, hogy Órtilost és településrészét, Szentmihályhegyet útbá ejtsük. Innen indult tanítóként, és ide jött vissza Eperjessy Ernő szombaton, ahol egykori tanítványok várták, hogy 80. születésnapján, az Órtiloszi hiedelmek és mondák című könyvének bemutatóján köszönthessék. Kiderült: a térség nemcsak természeti kincsekkel, de jelentős szellemi hagyatékkal is büszkélkedhet.

Eperjessy Ernő 1948-1964 között volt tanyai tanító Szentmihályhegyen. Mesélte: októberi esőben érkezett a templom elé, ahol a hegybíró éppen a kettős birtokos rendeletet magyarázta horvátul. Mindenki szeme a bőrröndös idegenre tapadt. Emberröndbáló évek következtek: a semmiből kellett iskolát teremteni a határsávban, ahol - némi túlzással - a berepülő madarat is igazoltatták, s a fiatal tanítót még anyja se látogathatta meg. Az emberek mégis tele voltak reménységgel.

„Akkoriban nem volt villany, amikor ránk szakadt a sötétség, bekopogtam a lakásokba. Az

Eperjessy Ernő egykori tanítványok gyűrűjében. Tizenöt évig gyűjtötte a szentmihályhegyi hitvilág emlékeit

emberek meséltek, és kitágult a világ. Annyi az érdemem, mint a rozsdás tollé, lekarcoltam a történeteket. Bánt, hogy nem volt időm mindenkihez elmenni, mi minden veszett el!”

A néphítyűjtést nem könnyítette meg, hogy a hatóságok akkoriban nemcsak az egyház ellen léptek fel, de a babonák ellen is. Az emberek csak azért vállalták fel, mert gyermekeik tanítójában megbíztak. Nagyon gazdag hitvilág tárult fel, ami végleg elveszhetett volna az utókor számára.

Ötven esztendő telt el, mire a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézetében Magyar Zoltán ösztönzésére újra kihúzta a fiókokat.

„Sokat foglalkoztatott, hogy mindezeket lehet-e mások diszkreciójának megsértése nélkül közzétenni? Reméljük, senki nem gondolja, hogy a hiedelmek miatt a községnek bármit is szégyellnie kellene. Ez a falu semmivel sem volt az akkori kultúra szintjén elmaradottabb, mint bármely más dél-dunántúli település. Másol is meséltek kísérte-

tekről, hittek a boszorkányokban, csak rejtegették, és nem jegyezte le senki, hogy tanulságul az utóknak megmaradjon. Most, az új évezred elején államilag bejegyzett Magyar Boszorkány Szövetség működik, televíziós csatornán mágikus távgyógyítás, kártyajóslás folyik, van-e joga a mai társadalomnak a régi falvakat elmaradottnak mondani?”

Aki így gondolkodik, eljött a szombati rendezvényre. Meglepetés volt a díszpolgári cím, amelyet Kunos Zoltánné polgármester adott át. Öregdiákok kö-

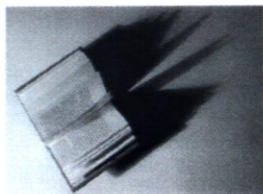
Ötven évet várt

A MURA MENTÉN és a Dráva-Mura összefolyásának vidékén élő horvátok magyarok több mint fél évszázaddal ezelőtti hitvilágába kalauzol Eperjessy Ernő Órtiloszi hiedelmek és mondák című könyve. 15 éven át gyűjtötte az anyagot. Ez a tájék a magyar és horvát nyelvterület peremvidéke, ahol a két nép kultúrája, hiedelemvilága kölcsönösen gazdagította egymást.

EPERJESSY ÖTVEN ÉVET VÁRT a publikálással, nehogy valaki rossz néven vegye, mit beszéltek itt, de ne feledjük - figyelmeztetett a könyvbemutatón Frankovics György néprajzkutató -, a finnek büszkék a Kalevalára, s gondoljunk a több ezer éves görög és római hitvilág regéire, amelyek a középkorkorban kötelező olvasmányok...

szöntötték egykori tanítójukat, aki megörvendeztette a helyieket: egy teljesen kiveszett Dráva-parti növényt, kömlőgyertyát rejtett régi könyve, szárítva bekereteztette, elhozta. Amennyit kért: a templomnál a horvát és a magyar nép közös hősnének, Zrínyi Miklósnak legyen szobra.

- Három helyen érzem magam otthon: Budapesten, ahol élek, szülőhelyemen, a Zselicben és itt, Somogy legtávolabbi csücskében. Erzen: Órtilosban tudják értékelni a múltat, s amelyik nép képes erre, az a jövőt is becsüli.

meghívó

Órtilos Önkormányzata
szeretettel meghívja
Önt

2009. augusztus 29-én,
szombaton
14 órára

ÓRTILOS-SZENTMIHÁLYHEGYRE

Dr. Eperjessy Ernő:

ÓRTILOSÍ HIEDELMEK és MONDÁK

című könyvének
ünnepélyes bemutatójára

„ Beszéld el nekem a
múltat,
s megismerem belőle a
jövőt!"

(Konfucius)

Program:

14.⁰⁰ Ünnepi szentmise

a műemléktemplomban

15.⁰⁰ Ünnepélyes könyvbemutató

A könyvet bemutatja:

Frankovics György

néprajzkutató

16.³⁰ A szerző dedikál

Állófogadás